

รายงานการสำรวจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สมาคมพ่อค้าข้าวโพดและพืชพันธุ์ไทย
จังหวัดน่าน พะเยา เชียงราย
ระหว่างวันที่ 6 – 9 ตุลาคม 2563

ตามที่ ประชุมคณะกรรมการสมาคม ครั้งที่ 9/2563 เมื่อวันอังคารที่ 15 กันยายน 2563 ที่ประชุมมีมติเห็นด้วย ในการเดินทางไปประชุมสัญจร และสำรวจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดน่าน พะเยา และเชียงราย ระหว่างวันที่ 6 – 9 ตุลาคม 2563 เพื่อเป็นข้อมูลให้กับสมาชิก

จังหวัดน่าน

สภาพทั่วไป

จังหวัดน่านมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 7,600,882 ไร่ มีพื้นที่ตั้งอยู่ใน 2 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำน่าน และลุ่มน้ำยม มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน และทรัพยากรดินจากข้อมูลระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำแนกได้เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 2,669,708 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 35.12 ของจังหวัดส่วนใหญ่เป็น ไร่หมุนเวียนประมาณร้อยละ 16.82 ของจังหวัดหรือคิดเป็นร้อยละ 47.91 ของพื้นที่เกษตรกรรม

สภาพการเกษตรกรรม

สำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดน่านมี 2 ลักษณะ ได้แก่ ข้าวโพดนาปลูกในพื้นที่ลุ่ม และข้าวโพดที่คอกอาศัยน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เหมือนฝาย ซึ่งมีน้ำใช้ได้เกือบตลอดปี จึงปลูกได้ปีละ 1-2 ครั้ง

ส่วนการปลูกในพื้นที่ลาดชัน และพื้นที่สูงต้องอาศัยน้ำฝนจึงปลูกได้ปีละครั้ง ช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต จะทำการเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนกันยายน - ธันวาคม

แหล่งข้อมูล : สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.น่าน จำกัด

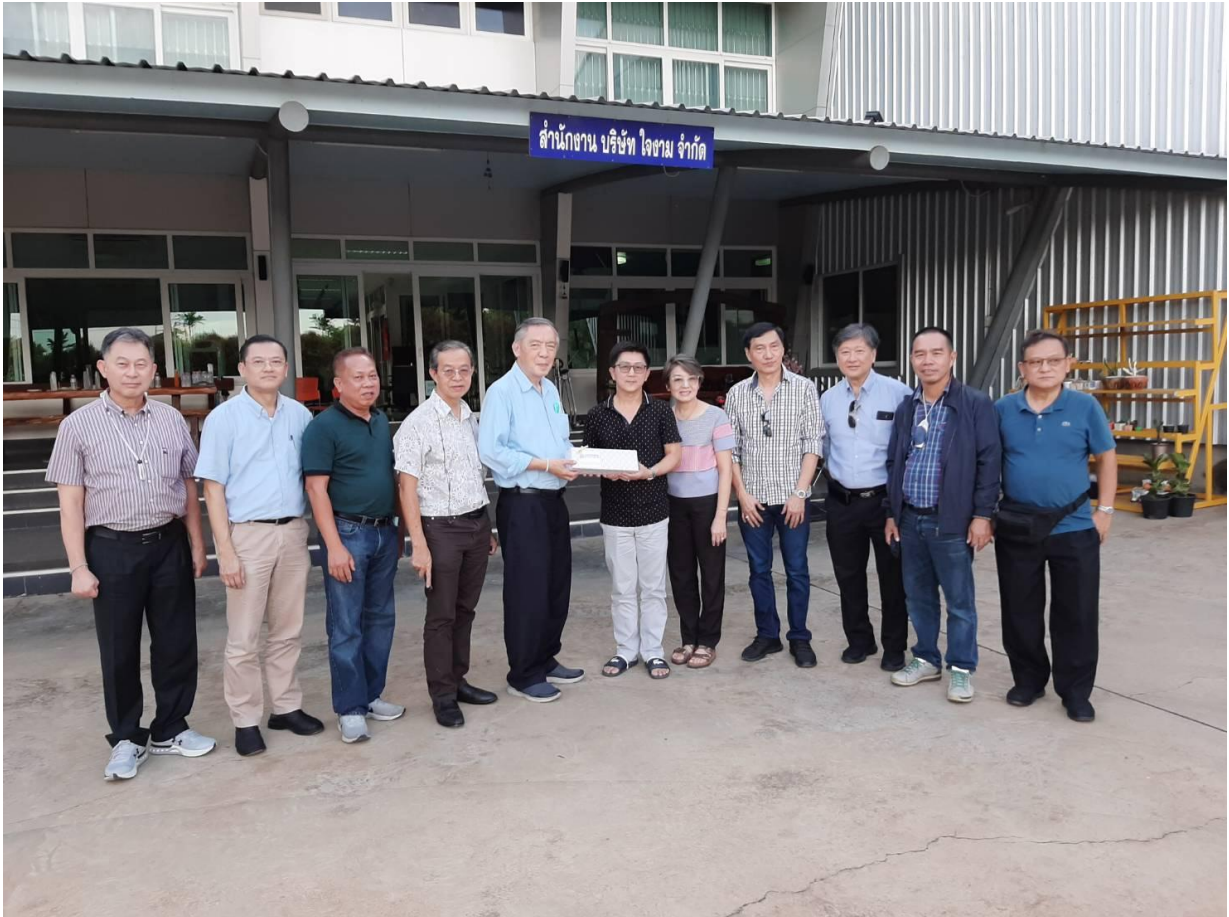
สมาคมได้เข้าเยี่ยมชมสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.น่าน เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับข้อมูลสินค้าเกษตร โดยมี คุณเปลื้อง ปัญญาภู ประธานสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.น่าน และคุณสุรชัย ชินพิเศษ รักษาการผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.น่าน เป็นผู้ให้ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.น่าน ปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ประมาณ 60,000 รายการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จังหวัดน่าน จากเดิมมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดอยู่ที่ประมาณ 1 ล้านไร่ ปัจจุบันลดลงเหลืออยู่ประมาณ 600,000 ไร่ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนินเขาเกษตรกรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ และเกษตรกรบางส่วนหันไปปลูก เงาะ ลองกอง ขางพารา ทูเรียน และมันสำปะหลัง ทดแทนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพราะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ใช้ต้นทุนในการเพาะปลูกสูง

ในด้านผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดน่าน ในปีนี้ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์โดยเฉลี่ย 80% ของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ปลูกบนเขาได้ผลผลิตอยู่ที่ 650 ก.ก./ไร่ (เมล็ดแห้ง) ความชื้นที่ 15% ซึ่งข้าวโพดที่ปลูกบนเขาจะมีคุณภาพดีสิ่งเจือปนน้อย เนื่องจากใช้แรงงานคนในการเก็บเกี่ยวข้าวโพด ในส่วนของพื้นที่ราบ มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดอยู่ 20% ได้ผลผลิตอยู่ที่ 800 ก.ก./ไร่ (เมล็ดแห้ง) ความชื้นที่ 15% คุณภาพดีต่อกว่าบนเขา เนื่องจากมีสิ่งเจือปนมาก เพราะใช้รถในการเก็บเกี่ยว ส่วนข้าวโพดหลังนาได้ผลผลิตน้อย ในปีนี้ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลงเนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ข้าวโพดได้รับความเสียหาย

สำหรับในปีนี้อาชีพเกษตรกรชาวโพดเลี้ยงสัตว์ทางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.น่าน รับผิดชอบอยู่ที่ 6.00 – 7.00 บาท/ก.ก. (ข้าวโพดสีเป็นเมล็ดแล้ว) ความชื้นที่ 30 % ข้าวโพดหักฝักรวมความชื้นเมล็ดที่ 30% ราคาซื้อขายอยู่ที่ 4.00 – 5.00 บาท/ก.ก. (ราคาข้าวโพด ณ วันที่ 6 ตุลาคม 2563)

แหล่งข้อมูล : บริษัท ใจงาม จำกัด

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตพื้นที่ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ในปีนี้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตพื้นที่นี้จากเดิมมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดอยู่ที่ประมาณ 1 ล้านไร่ ปัจจุบันลดลงเหลืออยู่ที่ประมาณ 7 – 8 แสนไร่

การเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เริ่มเพาะปลูกในช่วงเดือน พฤษภาคม - สิงหาคม และเก็บเกี่ยวในเดือน กันยายน - ตุลาคม (แต่จะมีผลผลิตออกมากที่สุดในเดือน พฤศจิกายน - มกราคม) และไม่มีการปลูกข้าวโพดหลังจากนี้เนื่องจากสภาพดินเหนียวมาก ทำให้ปลูกข้าวโพดไม่ได้ผลผลิต

ในด้านผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เกษตรกรปลูกในขณะนี้ เริ่มมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตออกมาแล้ว 20 % เหลืออีก 80 % ที่ผลผลิตยังไม่ออก โดยปกติทางร้านจะรับซื้อข้าวโพดที่สีเป็นเมล็ดแล้วเท่านั้นความชื้นไม่เกิน 30 % เนื่องจากช่วงนี้ผลผลิตข้าวโพดยังอยู่ในยุ้งฉางของเกษตรกรยังไม่ออกสู่ตลาดทางร้านจึงยังไม่ได้รับซื้อ

จังหวัดพะเยา

สภาพทั่วไป

จังหวัดพะเยามีพื้นที่ 6,335.06 ตารางกิโลเมตรหรือ 3,959,412 ไร่ พื้นที่จังหวัดพะเยาเป็นเนื้อที่ป่าไม้ 3,287.20 ตารางกิโลเมตรหรือ 2,054,496 ไร่คิดเป็นร้อยละ 51.9 ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร

2,403.13 ตารางกิโลเมตรหรือ 1,501,955ไร่ คิดเป็นร้อยละ 37.9 ของพื้นที่ทั้งหมดและเป็นเนื้อที่นอกการเกษตร 644.74 ตารางกิโลเมตรหรือ 402,962 ไร่คิดเป็นร้อยละ10.2 ของพื้นที่ทั้งหมด

สภาพการเกษตรกรรม

การเกษตรจังหวัดพะเยาส่วนใหญ่จะเป็นที่ทำนามากที่สุดประมาณ 652,805 ไร่ ที่ปลูกพืชไร่พืชผัก ประมาณ 510,657 ไร่ ที่ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นประมาณ 258,916 ไร่ นอกนั้นเป็นที่อยู่อาศัยที่สวนผักและไม้ดอกที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ที่รกร้าง และเนื้อที่ทำการเกษตรอื่น ๆ อาชีพหลักของประชากรคือการทำงาน และพืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ข้าวโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิที่มีชื่อเสียง และมีคุณภาพที่สุดของภาคเหนือ นอกจากนี้ยังมีการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง หอมแดง กระเทียม ขิง ข่างพารา และลิ้นจี่

แหล่งข้อมูล : ร้านบ่อทองพืชไร่

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตพื้นที่ อำเภอยางมาวอน จังหวัดพะเยา ในปีนี้พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตนี้ลดลง ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลง เนื่องจากได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากปีที่แล้วที่มีการขอกินพื้นที่ป่าบางส่วน พร้อมกับประสบปัญหาภัยแล้ง ฝนตกไม่สม่ำเสมอ มีหนอนกระทู้ และเกษตรกรบางส่วนหันไปปลูก ข้าวฟ่าง และปอเทือง

สำหรับในปีนี้อาชีพค้าขายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทางร้านรับซื้ออยู่ที่ 5.70 บาท/ก.ก. (ข้าวโพดสีเป็นเมล็ดแล้ว) ความชื้นที่ 33 % ทางร้านไม่รับซื้อฝักสด (ราคาข้าวโพด ณ วันที่ 7 ตุลาคม 2563)

จังหวัดเชียงราย

สภาพทั่วไป

จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ทั้งสิ้น 7,298,981 ไร่ โดยในปี 2558 พบว่าเป็นเนื้อที่ป่าไม้มากที่สุดจำนวน 2,963,867 ไร่ รองลงมาเป็นที่นา จำนวน 1,382,469 ไร่ เป็นที่เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร 1,319,894 ไร่ เป็นที่ไม้ยืนต้น 735,687 ไร่ เป็นเนื้อที่ปลูกพืชไร่ 614,749 ไร่ เป็นเนื้อที่อื่น ๆ 222,152 ไร่ และเป็นเนื้อที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ 60,163 ไร่ ตามลำดับ

สภาพการเกษตรกรรม

การเกษตรจังหวัดเชียงรายพืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดเชียงรายประกอบด้วย ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียว และยางพารา นอกจากนี้ยังมีพืชเศรษฐกิจใหม่ที่จังหวัดมุ่งพัฒนาให้เป็นพืชเศรษฐกิจเฉพาะถิ่น ได้แก่ ชา กาแฟ และสับปะรด เป็นต้น

แหล่งข้อมูล : สหกรณ์การเกษตรหาวดับเต่า จำกัด

สมาคมได้เข้าเยี่ยมชมเยือนสหกรณ์การเกษตรหาวดับเต่า จำกัด เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับข้อมูลสินค้าเกษตร โดยมีคุณประจวบ แก้วข้าว ประธานสหกรณ์การเกษตรหาวดับเต่า จำกัด คุณวิวัฒน์ หน่อท้าว ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรหาวดับเต่า จำกัด และคุณสุวิทย์ ชยาคมนันบุญนิล เลขานุการสหกรณ์การเกษตร หาวดับเต่า จำกัด เป็นผู้ให้ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

สหกรณ์การเกษตรหาวดับเต่า จำกัด ปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ประมาณ 1,975 ราย การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สหกรณ์การเกษตรหาวดับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ในปีนี้พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตนี้ลดลง

เนื่องจากประสบปัญหาจากหอนกระทุ้ระบาดต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2561 - 2562 ทำให้พื้นที่การเพาะปลูกข้าวโพดบางส่วนได้เปลี่ยนไปปลูกมันฝรั่ง มันสำปะหลัง และสับปะรด

ในด้านผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ในเขตนี้มีผลผลิตลดลง มีพื้นที่ในการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 4,000 ไร่ (1 ปี ปลูกข้าวโพด 3 รอบ เฉลี่ย 12,000 ไร่/ปี) 1 รอบ ได้ผลผลิตข้าวโพดเฉลี่ย 5,000 ตัน (1 ปี ได้ผลผลิตข้าวโพด 3 รอบ เฉลี่ย 15,000 ตัน/ปี) จากเดิม 1 รอบ เคยได้ผลผลิตข้าวโพดเฉลี่ย 8,000 ตัน (1 ปี ได้ผลผลิตข้าวโพด 3 รอบ เฉลี่ย 24,000 ตัน/ปี) เนื่องจากเกษตรกรหันไปปลูกมันฝรั่งทดแทนการปลูกข้าวโพดเพราะได้ราคาดีกว่า สาเหตุเกิดจากทางบริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มันฝรั่งเทศโต) และบริษัท เป็ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรดิง จำกัด (มันฝรั่งเลย์) สนับสนุนเกษตรกรในการปลูกมันฝรั่ง และรับซื้อกลับในราคา กก.ละ 11 บาท

สำหรับในปีนี้อาชีพข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สหกรณ์การเกษตรหาวดัดเต่า จำกัด รับซื้ออยู่ที่ 5.85 บาท/กก. (ข้าวโพดสีเป็นเมล็ดแล้ว) เหมาคความชื้น 33 -34 % หักค่าสมาชิก 0.30 บาท/กก. (ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ณ วันที่ 7 ตุลาคม 2563)

แหล่งข้อมูล : บริษัทเชียงรายกิจศิริไซโล 1995 จำกัด

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตพื้นที่ อำเภอกะเทิง จังหวัดเชียงราย ในปีนี้พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในเขตนี้ลดลง ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลง เกษตรกรบางส่วนหันมาปลูกมันสำปะหลัง สับปะรด และยางพารา

สำหรับในปีนี้อาชีพข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทางร้านรับซื้ออยู่ที่ 5.55 บาท/กิโลกรัม (ข้าวโพดสีเป็นเมล็ดแล้ว) ความชื้นที่ 30 % (ราคาข้าวโพด ณ วันที่ 7 ตุลาคม 2563)